

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____
Chișinău

Cu privire la acreditarea și retragerea dreptului de organizare a programelor de studii superioare de master (ciclul II) în domeniul Drept în instituțiile de învățămînt superior

---

În temeiul prevederilor art.113 alin.(4) și art.114 alin. (9) și (10) din Codul Educației al Republicii Moldova nr. 152 din 17 iulie 2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.319-324, art.634), în scopul executării prevederii pct.7.2.1. subpct.1 din Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016, aprobat prin Hotărîrea Parlamentului nr.6 din 16 februarie 2012 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.109-112, art.371), precum și în baza evaluării externe realizate de Agenția Estoniană de Asigurare a Calității în Învățămîntul Superior și Profesional, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă:

Acreditarea programelor de studii superioare de master (ciclul II) în domeniul Drept în instituțiile de învățămînt superior, conform anexei nr.1;

Retragerea dreptului de organizare a programelor de studii superioare de master (ciclul II) în domeniul Drept în instituțiile de învățămînt superior, conform anexei nr.2.

2. Instituțiile de învățămînt superior cu programe de master acreditate vor implementa recomandările menționate în rapoartele de evaluare externă, iar Agenția Națională de Asigurare a Calității în Învățămîntul Profesional va monitoriza procesul de implementare a recomandărilor de către instituțiile de învățămînt superior, conform rapoartelor de evaluare externă a acestora.

3. Ministerul Educației va ține cont de rezultatele evaluării externe la repartizarea locurilor bugetare în planurile de înmatriculare și la aprobarea noilor programe de studii superioare de master (ciclul II) în domeniul Drept.

Prim-ministru interimar

GHEORGHE BREGA

**Acreditarea programelor de studii superioare de master (ciclul II)
în domeniul Drept în instituțiile de învățămînt superior**

Nr. d/o	Denumirea instituției de învățămînt superior	Programul de studii superioare de master	Forma de învățămînt	Numarul de credite ECTS	Decizia despre acreditare (în baza rezultatelor evaluării externe)
1	2	3	4	5	6
1.	Universitatea de Stat din Moldova	Drept penal	Cu frecvență	90	Acreditarea programului de master în domeniul <i>Drept penal</i> pentru 3 ani
		Proces penal și criminalistică	Cu frecvență	90	Acreditarea programului de master în domeniul <i>Proces penal și criminalistică</i> pentru 3 ani
		Drept public	Cu frecvență	90	Acreditarea programului de master în domeniul <i>Drept public</i> pentru 3 ani
		Drept internațional	Cu frecvență	90	Acreditarea programului de master în domeniul <i>Drept internațional</i> pentru 3 ani
		Proceduri judiciare civile	Cu frecvență	90	Acreditarea programului de master în domeniul <i>Proceduri judiciare civile</i> pentru 3 ani
		Drept și activitate vamală	Cu frecvență	90	Acreditarea programului de master în domeniul <i>Drept și activitate vamală</i> pentru 3 ani
		Dreptul în afaceri	Cu frecvență	90	Acreditarea programului de master în domeniul <i>Dreptul în afaceri</i> pentru 3 ani
		Drept civil	Cu frecvență	90	Acreditarea programului de master în domeniul <i>Drept civil</i> pentru 3 ani
		Dreptul muncii	Cu frecvență	90	Acreditarea programului de master în domeniul <i>Dreptul muncii</i> pentru 3 ani
2.	Academia de Studii Economice din Moldova	Drept financiar-fiscal	Cu frecvență	90	Acreditarea programului de master în domeniul <i>Drept financiar-fiscal</i> pentru 3 ani

1	2	3	4	5	6
		Drept economic	Cu frecvență	90	Acreditarea programului de master în domeniul <i>Drept economic</i> pentru 3 ani
3.	Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți	Științe penale și criminologie	Cu frecvență	90	Acreditarea programului de master în domeniul <i>Științe penale și criminologie</i> pentru 3 ani
4.	Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne	Drept economic	Cu frecvență	90	Acreditarea programului de master în domeniul <i>Drept economic</i> pentru 3 ani
		Drept penal	Cu frecvență	90	Acreditarea programului de master în domeniul <i>Drept penal (investigații)</i> pentru 3 ani
		Drept penal (urmărire penală)	Cu frecvență	90	Acreditarea programului de master în domeniul <i>Drept penal (urmărire penală)</i> pentru 3 ani
5.	Universitatea Tehnică a Moldovei	Drept patrimonial	Cu frecvență	90	Acreditarea programului de master în domeniul <i>Drept patrimonial</i> pentru 5 ani
6.	Universitatea de Stat din Comrat	Drept penal	Cu frecvență	90	Acreditarea programului de master în domeniul <i>Drept penal</i> pentru 5 ani
7.	Universitatea Liberă Internațională din Moldova	Drept internațional și instituțional	Cu frecvență	90	Acreditarea programului de master în domeniul <i>Drept internațional și instituțional</i> pentru 3 ani
8.	Universitatea de Studii Europene din Moldova	Drept penal	Cu frecvență	90	Acreditarea programului de master în domeniul <i>Drept penal</i> pentru 5 ani
9.	Universitatea Cooperatist Comercială din Moldova	Drept public	Cu frecvență	90	Acreditarea programului de master în domeniul <i>Drept public</i> pentru 3 ani
10.	Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere”	Dreptul afacerilor	Cu frecvență	90	Acreditarea programului de master în domeniul <i>Dreptul afacerilor</i> pentru 3 ani

**Retragerea dreptului de organizare a programelor la studii superioare
de master (ciclul II) în domeniul Drept în instituțiile de învățămînt superior**

Nr d/o	Denumirea instituției de învățămînt superior	Programul de studii superioare de master	Forma de învățămînt	Numarul de credite ECTS	Decizia despre acreditare (în baza rezultatelor evaluării externe)
1	2	3	4	5	6
1.	Universitatea Agrară de Stat din Moldova	Drept patrimonial	Cu frecvență	90	Retragerea dreptului de organizare a programului de master (ciclul II) în domeniul <i>Drept patrimonial</i>
2.	Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți	Dreptul afacerilor	Cu frecvență	90	Retragerea dreptului de organizare a programului de master (ciclul II) în domeniul <i>Drept afacerilor</i>
3.	Institutul de Relații Internaționale din Moldova	Drept internațional	Cu frecvență	90	Retragerea dreptului de organizare a programului de master (ciclul II) în domeniul <i>Drept internațional</i>
4.	Academia de Studii Economice din Moldova	Drept vamal	Cu frecvență	120	Retragerea dreptului de organizare a programului de master (ciclul II) în domeniul <i>Drept vamal</i>
5.	Academia de Administrare Publică	Drept constituțional și drept administrativ	Cu frecvență	90	Retragerea dreptului de organizare a programului de master (ciclul II) în domeniul <i>Drept constituțional și drept administrativ</i>

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de hotărîre a Guvernului "Cu privire la acreditarea și retragerea dreptului de organizare a programelor de studii superioare de master (ciclul II) în domeniul Drept în instituțiile de învățămînt superior din Republica Moldova"

Argument. În contextul implementării Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016, Ministerul Educației este responsabil de componenta 7.2.1. p.1 a Planului de acțiuni - *Realizarea evaluărilor externe ale calității învățămîntului juridic superior din Republica Moldova în conformitate cu bunele practici europene și principiile de la Bologna.*

În anul 2013-2014 a fost realizată evaluarea externă în vederea acreditării a 17 programe de licență în domeniul Drept, care a finalizat cu acreditarea a 13 programe de licență și retragerea dreptului de organizare a 3 programe de licență în Drept.

În anul 2015 a demarat evaluarea externă a 26 de programe de master în Drept din cadrul a 13 instituții de învățămînt superior.

Au fost selectate programele de master după următoarele criterii :

- anul creării programului;
- numărul mai mare de studenți/absolvenți;
- master de profesionalizare;
- accent mai mare pe programe de master de la bugetul de stat , dar și din instituții private.

Astfel, a fost lansată o procedură internațională vizând implementarea unui proces integrat de evaluare sectorială și generală în domeniul științelor juridice, vizând evaluarea programelor de master din domeniul Drept, oferite de instituțiile de învățămînt superior din Republica Moldova, cu toate activitățile preliminare pe care le presupune un asemenea proces (elaborarea unei Metodologii de evaluare și formarea evaluatorilor interni de la instituțiile de învățămînt superior, responsabili cu întocmirea rapoartelor de autoevaluare care stau la baza vizitei de evaluare), respectiv cu cele de analiză de sistem în urma realizării evaluărilor. A fost selectată prin competiție internațională Agenția Estoniană de Asigurare a calității în Învățămîntul superior și vocațional (EKKA), membru al Asociației Agențiilor Europene de Asigurare a Calității în Învățămîntul Superior (ENQA).

Esența proiectului. Procesul de evaluare externă a programelor de master în Drept a fost realizat în baza Metodologiei de acreditare – Cerințele și Procedura de Acreditare a Programelor de Studii din Moldova, care se bazează pe prevederile legislației din Republica Moldova, pe standardele și directivele europene privind asigurarea calității în domeniul învățămîntului superior european (ESG, http://www.enqa.eu/wp-content/uploads/2015/05/ESG_endorsed-with-changed-foreword.pdf), pe cerințele din partea EKKA precum și pe feedback-ul din partea ME și din partea IÎS.

Concluzie generală. Comisiile de acreditare au evaluat fiecare program de studii la un anumit nivel al învățămîntului superior în cinci domenii de evaluare separate (numite în continuare "componente ale evaluării"):

1. Programul de studii și dezvoltarea acestuia;
2. Procesul de predare- învățare;
3. Personalul didactic;
4. Studenți;

5. Resurse.

Analizînd tabloul general, cele mai bune rezultate s-au constatat la componenta de evaluare 1: programul de studii și dezvoltarea acestuia, 18 programe din 26 fiind apreciate drept corespunzătoare cerințelor. În același timp, în cadrul componentei de evaluare respective au fost constatate și cele mai multe rezultate negative: 5 nu corespund cerințelor. S-au constatat două cele mai slab dezvoltate componente - 3 (personalul didactic) și 4 (studenți): doar 3 și, respectiv, 4 programe de studii corespund cerințelor în acest sens. La ambele componente au fost identificate cîte două programe de studii total neconforme. În cazul componentei de evaluare 5 (resurse) nu au fost identificate programe de studii neconforme: 8 programe de studii corespund în totalitate cerințelor în acest sens și 18 corespund parțial. La componenta de evaluare 2 (procesul de predare-învățare), 7 programe corespund cerințelor și 2 nu corespund, celelalte corespund parțial.

Referindu-ne la fiecare cerință în parte, s-a constatat că cele mai multe dificultăți au fost identificate la cerințele următoare:

1.5 - Obiectivele și finalitățile de studiu ale unui program de studii corespund Cadrului European al Calificărilor (CEC). Structura și conținutul programului de studii sunt comparabile la nivel internațional. (5D, 15P, 6N)¹

2.3 - În cadrul programului de studii, procesul educațional se desfășoară în baza unor materiale didactice actualizate. (5D, 14P, 7N)

2.7 - Instituția de învățămînt superior recunoaște studiile și experiența de lucru anterioare. (6D, 12P, 8N)

2.9 - Studenții sunt implicați în activități de cercetare și dezvoltare; monitorizarea lucrărilor de cercetare ale studenților (proiecte de cercetare pentru seminare, proiecte practice, teze finale etc.) este bine organizată, iar rata de satisfacție față de calitatea supervizării este înaltă. (4D, 22P)

3.6 - În procesul de predare în cadrul programului de studii sunt implicați și cadre didactice invitați (inclusiv din partea instituțiilor de învățămînt superior de peste hotare). (2D, 7P, 17N)

3.7 - Membrii titulari ai personalului didactic din cadrul instituției de învățămînt superior își dezvoltă cu regularitate competențele în instituțiile de învățămînt superior de peste hotare și participă la rețele internaționale. (1D, 11P, 14N)

3.8 - Personalul didactic este implicat în proiecte de cercetare naționale și internaționale și participă la forumuri și conferințe științifice naționale și internaționale. (6D, 14P, 6N)

4.4 - Studenții participă în cadrul programelor internaționale de mobilitate. Procentul studenților care participă la mobilitatea academică este stabil sau în creștere. (1D, 6P, 19N)

---

¹ D – Corespunde cerințelor
P – Parțial corespunde cerințelor
N – Nu corespunde cerințelor

5.6 - Biblioteca contribuie la realizarea studiilor, asigurându-se disponibilitatea surselor informaționale actualizate și oferă studenților oportunitatea de a-și desfășura lucrul individual. (1D, 14P, 11N)

La Cerința 5.5 (studenții sunt asigurați cu cămine și servicii medicale) au fost constatate cele mai bune rezultate: în acest sens, toate programele corespund cerințelor, cu excepția a doar două programe care corespund parțial. Dat fiind faptul că aceasta cerință, în cele mai multe cazuri, nu este relevantă în cadrul acreditării respective – majoritatea masteanzilor sunt persoane adulte care locuiesc împreună cu familiile lor – corespunderea cu cerința respectivă nu a fost menționată în calitate de în calitate de aspect pozitiv.

Rezultatele agregate ale acreditării

UNIVERSITATEA/PROGR AMUL	PROGRAM UL DE STUDII	PROCES UL DE PREDAR E- ÎNVĂȚA RE	PERSONAL UL DIDACTIC	STUDEN ȚI	RESURS E
USEM	D	D	D	D	P
COMRAI	D	D	P	D	P
MAI Drept penal	D	D	P	P	D
MAI Drept penal (urmărire penală)	D	D	P	P	D
MAI Drept economic	D	D	P	P	D
		P	P	P	D
ASEM Drept economic	D	P	P	P	D
ASEM Drept financiar-fiscal	P	P	P	P	D
UTIM	D	D	P	D	D
		P		P	P
USM Dreptul afacerilor	D	P	P	P	P
USM Drept judiciar civil	D	P	P	P	P
USM Drept civil	D	P	P	P	P
USM Drept penal	D	P	P	P	P
USM Proces penal și criminalistică	D	P	P	P	P
USM Drept și activitate vamală	D	P	P	P	P
USM Drept internațional	D	P	D	P	P
USM Dreptul muncii	D	P	P	P	P
USM Drept public	D	P	P	P	P

UCCM Drept public	D	P	P	P	P
ULIM	D	P	P	P	P
					P
		P	P		P
			P	P	P
Bălți Drept penal	P	P	P	P	P
USPEE Dreptul în afaceri	P	D	P	P	D

ACREDITAT PENTRU 5 ANI; D – domeniul corespunde cerințelor

ACREDITAT PENTRU 3 ANI; P – domeniul parțial corespunde cerințelor

ACREDITAREA REFUZATĂ; N – domeniul nu corespunde cerințelor

Argumentarea economico-financiară. Procesul de acreditare și rezultatele acestuia se încadrează în limita bugetului de stat aprobat.

Impactul proiectului. Având în vedere faptul că la momentul elaborării Strategiei sus-menționate în Republica Moldova nu exista o agenție specializată de asigurare a calității, a fost declanșată o procedură internațională de licitare a acestor servicii de evaluare, la care a adjudecat EKKA. Acest proces de evaluare este al doilea de asemenea anvergură din Republica Moldova, a contribuit la conștientizarea de către instituțiile de învățământ superior din țară a importanței conceptului de asigurare a calității în învățământul superior, considerând utilă derularea unor evaluări de acest gen și în celelalte domenii de studii universitare.

În pofida existenței punctelor critice descrise mai sus, totuși există câteva universități din Moldova care oferă un șir de programe de master în Drept, de calitate. Imaginea pozitivă a acestor programe de studii pe piața muncii, relațiile bune de cooperare ale acestora cu angajatorii precum și participarea personalului didactic în rețele și activități de cercetare internaționale ar putea servi drept exemple de urmat și chiar puncte de referință pentru dezvoltarea altor programe de studii similare.

Ministru

 Corina FUSU